

Noter:

**Ultralydklinikken,
Kromosomlaboratoriet og**

Prænatal vejledning
afsnit 4001 (opgang 4, stuen)
Juliane Marie Centret
Rigshospitalet
Blegdamsvej 9
2100 København Ø

Web: www.gravid.rh.dk eller www.ultralyd.rh.dk
www.nakkefold-hs.dk

Telefon: 3545 4207.
Telefonen er åben for vejledning alle hverdage
kl. 9.00-11.00 og kl. 12.30-13.30.

Revideret januar 2007 af:
Jordemoder Rikke Nue Møller, kommunikationsrådgiver Anja Svejgaard, jordemoder Anette Lunøe og overlæge Karin Sundberg



Rigshospitalet

Information om fosterundersøgelser



Prænatal vejledning
afsnit 4001
Juliane Marie Centret
Rigshospitalet

Telefon: 3545 4207

Web: www.ultral lyd.rh.dk

Information om fosterundersøgelser

Rigshospitalet tilbyder information og personlig vejledning og rådgivning for den gravide kvinde og hendes partner. Både informationen om fosterundersøgelser og selve fosterundersøgelserne er et tilbud. Det er derfor helt op til jer at beslutte, hvorvidt I ønsker undersøgelserne. Vi håber, at denne pjece kan give jer svar på nogle af de spørgsmål, I har.

I kan få en tid til personlig samtale, få vejledning i telefonen eller begge dele.

Vejledning om fosterundersøgelser

Der er i dag forskellige muligheder for at foretage fosterundersøgelser. Undersøgelserne kan inddeles i to grupper:

1. Vurdering af risiko for kromosomfejl – specielt Down syndrom – se www.nakkefold-hs.dk
Risikoen vurderes ved nakkefoldskanning og blodprøve.
2. Undersøgelser, der afklarer, om fostret er sygt eller rask – også kaldet fosterdiagnostik.
Fosterdiagnostik kan være ultralydskanning for misdannelser og moderkageprøve eller fostervandsprøve.

Alle gravide, der skal føde på Rigshospitalet, Hvidovre Hospital eller Frederiksberg Hospital får tilbudt samtale og nakkefoldskanning kombineret med blodprøve – og derudover en skanning for misdannelser mellem 18 og 20 uger.

Hvis risikovurderingen viser en øget risiko for at få et barn med Down syndrom (mongolisme), bliver den gravide tilbudt moderkageprøve eller fostervandsprøve.

Fosterdiagnostik: Moderkageprøve og fostervandsprøve

Ved at undersøge celler fra moderkagen eller fostervandet kan man afgøre, om fostret har kromosomfejl eller visse andre kendte arvelige sygdomme.

Valget mellem moderkage- og fostervandsprøve er først og fremmest et spørgsmål om, hvor langt du er henne i graviditeten.

Moderkageprøven kan tages fra ca. 11 uger, mens fostervandsprøve først tages fra 16 uger.

Sådan foregår moderkageprøve og fostervandsprøve

Du er velkommen til at have en voksen ledsager med. Der er ingen særlige forberedelser. Det er dog en god idé at tømme blæren inden prøven. En læge tager prøven sammen med en sygeplejerske. Inden prøven laves en kort ultralydskanning, hvor man ser fostrets hjerte slå og bedømmer fostrets alder. Prøven tages med en tynd kanyle, som lægen stikker ind gennem maveskindet. Det gør som regel ikke særlig ondt. Mens prøven tages, bliver der skannet på maven. Selve prøven tager et par minutter, og bagefter bør du ligge og slappe af ca. et kvarter i afdelingen.

Efter prøven

Vi anbefaler, at du tager det med ro i et døgn tid. Nogle kvinder kan få ubehag i form af tyngdefornemmelse og menstruationslignende smerter. Det vil som oftest fortage sig i løbet af et døgn. Ved smerter kan man tage to paracetamol-tabletter. Tabletterne fås i håndkøb (læs altid indlægssedlen, hvis du tager medicin). Opstår der sivende fostervand, blødning fra skeden eller vedvarende stærke smerter, bør vagtlægen eller fødestedet kontaktes.

Svar på prøven

Inden for en lille uge vil I, hvis alt er normalt, modtage et brev med svar på undersøgelsen for de mest almindelige kromosomfejl som f.eks. Down syndrom samt barnets køn, hvis I har ønsket at få det oplyst. Der går ca. 2-3 uger, før I modtager et brev med endelig besked på alle undersøgelserne, da det tager længere tid at undersøge for de sjældnere kromosomfejl. Skulle der mod forventning være tale om afvigelser fra det normale, vil I blive kontakttet telefonisk.

Fordele og ulemper

Ved både moderkageprøve og fostervandsprøve er der en risiko på knapt 1 % for at abortere.

Moderkageprøven har den fordel, at den kan tages tidligt i graviditeten. I 1 % af tilfældene er det nødvendigt at supplere med en fostervandsprøve.

Fostervandsprøven tages først fra ca. 16 uger. Prøven kan også undersøges for rygmarvsbrok og bugvægsbrok, men det tilbydes ikke rutinemæssigt til gravide, der skal føde på Rigshospitalet, Hvidovre Hospital og Frederiksberg Hospital, da alle får undersøgt dette ved skanningen mellem 18 og 20 uger.